

Rasespesifikk avlsstrategi (RAS)

for

Vorstehhund langhåret

2020 – 2025

Vedtatt 17. februar 2019

**Norsk
Kennel Klub**
HUNDEEIERNES ORGANISASJON

Innledning	4
Generelt.....	4
Rasens historie; bakgrunn og utvikling.....	4
Overordnet mål for rasen.....	5
Delmål:.....	5
Rasens populasjon.....	5
Populasjonsstørrelse.....	5
Gjennomsnittlig kullstørrelse	6
Innavlsgrad.....	6
Matadoravl	6
Hanner og tisper brukt i avl	7
Import / Innhenting av avlsmateriale fra andre land	7
Mål og strategi.....	7
Helse.....	7
Generell beskrivelse av helsesituasjonen i rasen.....	7
Forekomst av helseproblemer, sykdommer og/eller defekter.....	8
Forekomst av reproduksjonsproblemer	8
Prioritering.....	8
Mål og strategi.....	8
Bruksegenskaper.....	9
Jaktprøver, bruksprøver og mentaltester	9
Prioritering og strategi for å nå målene	9
Mentalitet og bruksegenskaper i forhold til rasestandarden	10
Mål og strategi.....	10
Jaktlyst:	11
Viltfinnerevne:.....	11
Reviering og samarbeid:.....	11
Djervhet og reis:.....	11
Atferd og mentalitet	12
Atferd.....	12
Evaluering av atferd.....	12
Atferd i forhold til rasestandard.....	12
Mål og strategi.....	12
Eksteriør	13
Eksteriør	13
Overdrevne eksteriørtrekk	13
Mål og strategi.....	13

RAS for Vorstehhund langhåret

Oppsummering.....	13
Prioritering av viktige kortsiktige og langsiktige mål.....	13
Plan for videre arbeid i klubben	14
Kriterier for avlshunder og godkjente paringer i NVK	14
1.0 Godkjent avlshund - Vorstehhund langhåret (LV).....	14
2.0 Krav for godkjente parringer i NVK.....	15
2.1 Generelt	15
2.2 Langhåret vorstehhund (LV).....	15
3.0 Krav til andre parringer.....	16
3.1 Andre parringer.....	16
Vedlegg	16

Innledning

Vorstehhund langhåret er en av tre raser som Norsk Vorstehhund klubb (NVK) har kynologisk ansvar for. Rasen har få registrerte individer i Norge og avlen er svært beskjeden med 1- 4 kull i året. Rasen er særpreget annerledes enn de to andre rasene pga. sitt hårlag, men har mange eksteriøre fellestrekk ellers med de to andre rasene strihåret og korthåret vorstehhund bl.a. i størrelse og form/farge.

Det kynologiske ansvar innebærer ansvar for den avlsmessige utvikling, utbredelse og bruk av rasen. NVKs avlsarbeid skal bygge på objektive kriterier som mest mulig baseres på vitenskapelig grunnlag, og avlsarbeid skal være i samsvar med Norsk Kennel klubbs etiske retningslinjer.

Generelt

Rasens historie; bakgrunn og utvikling

Fra middelalderen hadde jegeren bruk for en hund til å drive og fange viltet. Store skoger dekket det mest av Europa på denne tiden. Da måtte jakthundene være store og især kraftige, fordi det fantes både ulv og bjørn.

I starten kjente man ikke til standinstinktet i hunden, og benyttet det heller ikke. Det var nok likevel til stede hos enkelte individer. Det var først senere man fant på å utnytte denne egenskapen ved å la hunden vise hvor fuglene lå, slik at man kunne fange disse ved å legge et garn over hund og fugl.

De første malerier av Langhårede jakthunder finner en i Tyskland i år 1560. Omkring 1720 omtales langhåret vorstehhund for første gang. Da omtales typen som alminnelig hos bøndene. Det var ikke snakk om renavlede hunder, men avl for bruksegenskaper hvor farge og hårlag nok var ganske forskjellig fra hund til hund.

De første kjente langhårete vorstehere i Norge antas å ha kommet fra Danmark på begynnelsen av 1800 tallet. Disse ble blandet inn med andre «stående fuglehunder» i Norge, men har ikke gitt noe bidrag til dagens populasjon.

Først omkring 1850 begynte det å skje noe mer målrettet i Tyskland. Da begynte importen av engelske stående fuglehunder. Disse ble krysset inn i Langhåren for å gjøre den hurtigere og lettere.

I 1879 møttes en lang rekke hundefolk på en utstilling i Hannover. Her satte den tyske Freiherr von Schorlemer opp en rasebeskrivelse, som fortsatt danner basis for rasens avl. Det ble der plukket ut fem hanhunder som la grunnlaget for fem genetiske linjer for langhåret vorstehere. Disse var:

- Job
- Mylord
- Don
- Roland
- Kalkenstein

Mylord ble brukt som utgangspunkt for standarden som ble utarbeidet.

Mylord

Dessverre var kunnskapen om genetik begrenset og avlen ble derfor noe tilfeldig.

Omkring 1920 ble grunnlaget for den type som finnes i dag lagt: En middels stor, kraftig hund. Men da hadde man også vært innom Münsterländer og Gordon Setter, som har satt sitt preg på rasen. Blant annet er Grosser Münsterländer i utgangspunktet en svart og hvit langhåret vorstehhund. Bakgrunnen her er en avlskonferanse på slutten av 1800 tallet hvor det ble bestemt at kun brune, brunskimlete og brun-hvite hunder skulle kunne tillates i avl. Det ble antatt at de sorte og hvite var resultat av innkryssing med engelsk setter/gordon setter og dermed var uønsket.

I Tyskland er Langhåret vorsteher en av de største jakthundrasene med ca. 800 registrerte valper i året.

De første Vorstehhund langhåret (LV) i nyere tid kom til Norge i begynnelsen av 1980 tallet.

Overordnet mål for rasen

Vorstehhund langhåret skal være en robust, frisk og allsidig jakthund. Den skal ha meget gode jaktegenskaper både før og etter skuddet, være lettdressert og jakte i god kontakt med fører.

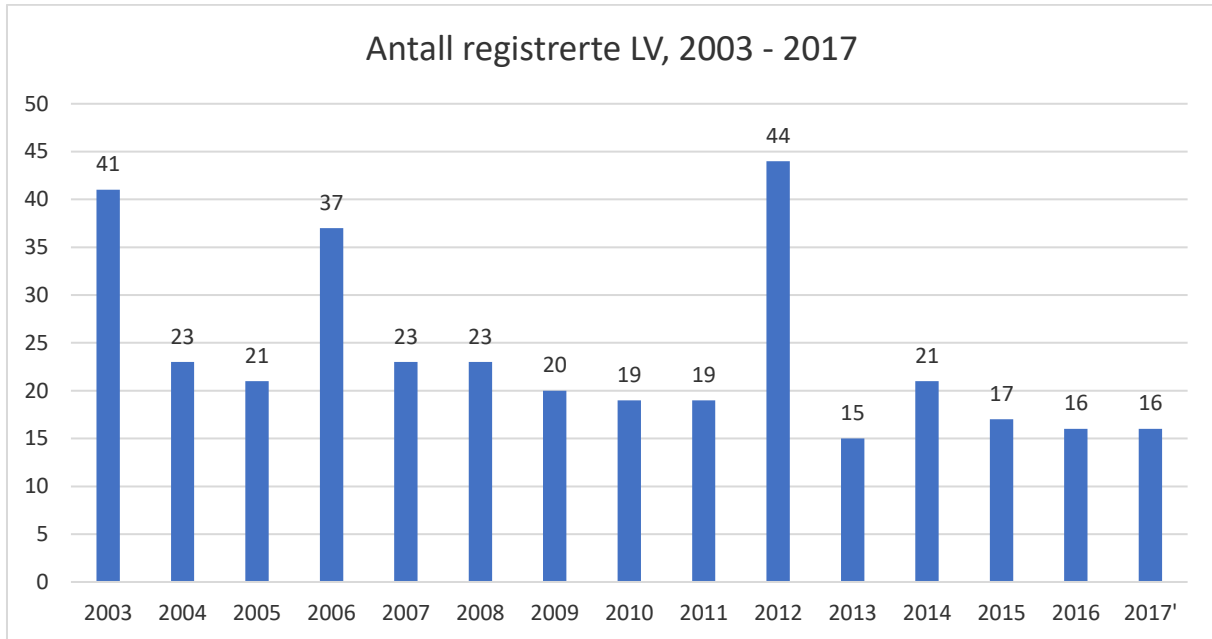
Delmål:

- Ta vare på og utvikle Langhåret vorsteher som allsidige, dyktige og sunne jakthunder for norske forhold.
- Arbeide for å bevare rasene ut fra rasestandard.
- Bidra til å fremme utviklingen av fysisk og psykisk sunne og sosialt tilpassede individer.
- Ivareta rasenes interesser i forhold til myndigheter, andre organisasjoner og allmennheten.

Rasens populasjon

Populasjonsstørrelse

Vi antar at det til enhver tid finnes ca. 300 langhår i Norge. Før 2010 ble det registrert ca 20-25 valper i snitt. Dette tallet har vært relativt stabilt, men med enkelte år hvor det har vært registret opp til 44 valper. De siste 5 årene har det vært en nedgang i registrerte LV med mellom 15 og 21 registreringer.

Figur 1: Populasjonsstørrelse

Gjennomsnittlig kullstørrelse

Det har vært registrert valpekull fra en enkelt valp til 12 valper. Det ser ut som om de blodslinjene som utmerket seg med store kull har normalisert seg med tanke på kullstørrelse de siste årene. Gjennomsnittlig kullstørrelse de siste 5 årene estimeres til 6,49 individer (2013-2017).

Innavlsgrad

Innavlsgraden er i flg avlsforsker Jørgen Ødegård generelt lav i Vorsteh-rasene, selv for langhår som har det laveste antall hunder. Innavlsutviklingen har vist en avtagende tendens i siste generasjon (siden 2013). Bruk av import gir sannsynligvis en lav innavlsgrad og gjør det vanskelig å beregne effektiv populasjonsstørrelse for siste generasjon. Det er ikke noe innavlsproblematikk av betydning hos rasen. Tidligere gjennomsnittlige innavlsgraden for langhår i 2013 var beregnet til å være ca. 2,3 %. Innavlsgraden for valper født i 2018 var 0,4 % og innavlsgraden for siste generasjon (fra 2013) er redusert med 1 %.

Ødegaards konklusjon er at det ikke er noe fare for innavlsproblemer i rasen i overskuelig framtid. Dette under forutsetning av en fortsatt fornuftig bruk av avlshunder etter samme retningslinjer som har vært brukt til nå, og med den import-raten som ser ut til å være gjennomgående.

Dette må betegnes som en bra situasjon, der den genetiske variasjonen i populasjonen bør være stor nok til å hindre en innavlssituasjon og en for snever avlsbase. Populasjonen er allikevel liten og klubben ser behovet for å holde et øye med bruken av hanhunder slik at vi ikke får problemer.

Matadoravl

NKKs anbefaling om at en hund ikke bør ha flere avkom enn tilsvarende 5 % av antall registrerte hunder i rasepopulasjonen i en 5-års periode er ikke gjennomførbart for LV. I en femårsperiode vil det bli registrert ca 100 LV. 5 % av dette utgjør 5 hunder, dvs. knapt ett kull. Både tisper og hanner har flere avkom enn dette. Avl på LV må styrers etter innavlsgrad. Det er allikevel viktig å unngå bruk av samme hannhund på for mange tisper.

I løpet av 4 år, fra 2015-2018 er 8 norske tisper brukt i avl. En av tispene har hatt to kull i denne perioden, I samme periode er det bare brukt en norsk hanne, Rognhøgda's Jako, som har stått for 4 av 9 norske parringer. I tillegg har sammen hanne en parring i Sverige i perioden. Avlsrådet vil ikke godkjenne flere parringer med samme hanhund.

Langhår er en tallmessig liten rase og det utveksles relativt mange avlsdyr med andre nordiske land særlig Sverige og Danmark. En kan derfor regne med at rasepopulasjonen er noe større enn den norske populasjonen alene og kan betegnes som en felles nordisk populasjon.

Hanner og tisper brukt i avl

Det er et relativt lite antall innenlandske hannhunder som er godkjent for avl (i snitt 4-5 stk). I perioden fra 2005-2015 var det ingen godkjent avlshann med mer enn tre paringer. Dette har endret seg de siste 5 årene selv om det fortsatt er en ustrakt bruk av utenlandske avlshanner fra blant annet Danmark, England, Nederland og Tsjekkia. Når det gjelder avlstisper har disse i snitt 2 kull hver. Det er ingen utpreget matadoravl. NVK's regler for godkjenning av avlsdyr og paringer vil sikre en fornuftig utvikling av avlsbasen også i framtida.

Import / Innhenting av avlsmateriale fra andre land

LV er på grunn av det relativt lave antall hunder i populasjonen avhengig av å hente inn avlsmateriale fra andre land. Dette skjer både via import av hunder og ved bruk av spesielt godkjente avlshanner i utlandet som parrer norske tisper. Samarbeidet med andre land har historisk vært bra. Spesielt Tyskland med sin store populasjon er aktuelt for samarbeid, men også Danmark, Nederland, England og Tsjekkia er aktuelle. Svakheten med disse hunder er en noe uoversiktlig status med tanke på HD. Det kan også virke som om utviklingen i enkelte land går mot større og skarpere hunder. Dette er noe vi må være oppmerksom på. Styrken er at de aller fleste godkjente hunder er gjennomtestet på jaktprøver slik at alle jakt-egenskaper er godt kartlagt.

Mål og strategi

Det ville være ønskelig med en viss økning i populasjonsstørrelse, for derved å kunne få en bredere plattform for avlsarbeidet. Klubben mener at dette i alle fall må baseres på de retningslinjer som ligger i NKK's og NVK's regler og anbefalinger. Klubbens avlsarbeid vil derfor også i tiden framover baseres på de samme prinsippene som har vært fulgt de senere årene med vekt på friske, funksjonsdyktige hunder i en populasjon med god genetisk diversitet. Frekvensen av import og bruken av avlshundene slik det er lagt opp til i klubbens avlsarbeid, mener vi vil sikre et solid grunnlag for rasen i framtiden.

Det er ønskelig med større grad av samarbeid med utenlandske raseklubber i de nordiske landene i tillegg til de Europeiske landene med høy populasjon av langhåret vorstehhund.

Kortsiktige mål:

- Avlsrådet vil kunne vurdere godkjenning av avlshund ved å vurdere jaktegenskaper og resultat til søsken som indikator når avlshund ikke selv har deltatt på jaktprøver.

Langsiktig mål:

- Øke tilgang på innenlandske avlshanner
- Sørg for god import av aktuelle avlshanner

Helse

Generell beskrivelse av helsesituasjonen i rasen

Helsesituasjonen i populasjonen er bra. Det er ingen typiske sykdommer eller helseproblemer knyttet til rasen.

Forekomst av helseproblemer, sykdommer og/eller defekter

For å få godkjent paring i NVK skal alle avlshunder være HD fri, dvs. status A eller B og samlet HD-indeks for avlshundene i parring må være minst 195.

HD statistikk siden 2012 viser at av 104 hunder sjekket for HD i Norge så er det kun registrert to med HD (C).

Når det gjelder AD var det sjekket 30 hunder hvorav 83,3 % var fri.

Pels: DNA test og krav om Locus E/E for bruk i avl.

Hos Vorstehhund langhåret (LV) er det genet Locus E som bestemmer om det produseres mørkt pigment i pelsen, og dermed om hunden blir brun, eller gul. Er Locus E/E, har hunden mørkt pigment og er ikke bærer av genet for gul pelsfarge. Er Locus e/e, mangler hunden pigment og har gul pelsfarge. Er Locus E/e, har hunden selv mørkt pigment, men er bærer av genet for gul pelsfarge og det vil kunne komme gule valper i et kull hvis begge foreldre er bærere.

Hos visse Hollandske linjer finnes det en fargemutasjon som kan gi gul pelsfarge, den er ikke anerkjent og derfor uønsket. Alle avlsdyr skal derfor DNA testes, dersom mor og far (besteforelder m.m.) ikke allerede er testet og avlsgodkjent med Locus E/E.

Forekomst av reproduksjonsproblemer

Det er ikke registrert noen overrepresentasjon av reproduksjonsproblemer knyttet til rasen.

Prioritering

På grunn av den relativt høye andelen av importerte hunder må vi holde et spesielt øye med utviklingen av HD på rasen. Vi bruker mye ressurser på vurdering av aktuelle importører (faktiske importører eller «importerte paringer») på dette feltet. Andre helsemessige problemer med importører er vanskelig å få god oversikt over, men er alltid et tema ved vurdering.

HD utviklingen inne rasen følges tett. Klubben har valgt å utarbeide indekser for HD. Årsaken er at en indeks gir et bedre bilde av i hvilken grad en hund vil nedarve HD til sine avkom enn hundens egen status.

A og B-hofte er definert som HD-frie, men vi må være klar over at det glidende overganger mellom en A-hofte og en B-hofte, og mellom en B-hofte og en C-hofte osv. Det er derfor litt kunstig å dele inn i klasser, men vi må ha et målesystem. Skalaen skal illustrere hvor perfekt lårbeinet passer inn i hofteskålen, ved A-hofte passer dette perfekt.

Vi ønsker å øke sikkerheten på HD indeksene. Sikkerheten sier noe om korrelasjonen mellom indeksverdien og den sanne avlsverdien. Dvs hvor «riktig» indeksen er. Vi kan øke sikkerheten ved å påvirke til at flere røntger hundene sine. Når det gjelder importører eller hunder med mye utenlandsk blod i linjene, så er indeksene i mindre grad å stole på enn for hunder med mange norske slektninger.

Vi jobber derfor med å få en ordning der vi «deler» HD resultater med våre naboland. Målet er å få HD-data fra slektninger av våre hunder som røntges i naboland, med inn i våre beregninger. Dette vil være verdifullt i forhold til å søke sikkerheten.

Mål og strategi

Målsettingen med de helsemessige aspektene med rasen er å holde situasjonen slik den er per dato. Dette søkes oppnådd ved å overvåke situasjonen og sette i verk undersøkelser hvis situasjonen skulle kreve det. Blant annet ved hjelp av et «tispeskjema» som sendes AR

ved søknad om godkjenning av paringer får vi en rimelig god situasjonsbeskrivelse av den enkelte hund både mht. helse og noe på gemytt/atferd. Vi regner med at eventuelle problemer av større målestokk vil framkomme der og ved at AR har god oversikt over de avlsaktuelle hundene i denne lille populasjonen.

Vi arbeider med en ny digital løsning for innmelding av avlshunder som tilfredsstillende klubbens kriterier, dette vil gjelde både hannhunder og tisper.

Bruksegenskaper

Jaktprøver, bruksprøver og mentaltester

Rasen vises spesielt på prøver for stående fuglehund og apportprøver. Noen få individer vises også på lydighetsprøver, blodsporprøver og agility. De siste er få, og er ikke prioritert som aktuelle prøveformer for rasen. Når det gjelder fuglehundprøver har det i de siste 20 år vært en utvikling i rasen med tanke resultat på jaktprøver. Rasen har stabilisert seg på et høyere nivå når det gjelder jaktegenskaper, og det er større bredde og ikke bare enkeltindivider som utmerker seg.

Det er ikke tradisjon i Norge for å teste vorsteh-rasene eller andre fuglehunder på mentaltester og dette er ikke et prioritert område i planperioden.

De siste årene har fokus både kortsiktig og langsiktig vært rettet mot jaktlyst og gemytt.

Det primære mål for NVK er å utvikle rasene som *allsidige stående fuglehunder*. Vi legger vekt på hvordan hundene arbeider for å finne viltet under alle jaktforhold og i alle typer fuglejakt. Det er også viktig at hunden kan utføre er prima arbeid etter skuddet i de situasjoner der dette er nødvendig av hensyn til human jaktutøvelse.

I denne planperioden ønsker vi at vorsteh-eiere skal legge vekt på flere egenskaper enn tidligere når de skal vurdere bruk av egen hund i avl og når parringspartner skal velges.

Vi ønsker, for jaktegenskapene, å ha fokus på viltfinnerevne, jaktlyst og djervhet/reising.

For andre egenskaper ønsker vi fokus på adferd/piping og gemytt/ukontrollert aggresjon. Den ønskede fokusering på de enkelte egenskaper blant henholdsvis jaktegenskaper og andre egenskaper, er vektet med en prosentdel for den enkelte egenskap.

Prioritering og strategi for å nå målene

For egenskapene jaktlyst og viltfinnerevne benyttes en avlsindeks beregnet av Ødegård. Indeksen er en BLUP-Animal Model variant og beregnes med grunnlag i hele databasen for hunder i gr. 7, og samme grunnmodell benyttes for beregning av avlsindeks for HD.

Det er forutsetning for godkjenning av paringer at de individer som pares, til sammen skal ha indekser når det gjelder jaktlyst og viltfinnerevne på over 385. (Indeks på 100 representerer snittet på individnivå for rasen). Sammenlagt indeks for HD skal være minimum 195. På denne måten regner vi med at gjennomsnittet for alle paringer i perioden vil ligge over dette minimumsmålet og følgelig at det skal kunne gi en avlsmessig framgang for rasen.

For øvrige jaktegenskaper innhentes informasjon ved å kreve hundene vist på prøver der de skal kunne prestere på et nivå som vil holde til premiering på ordinære jaktprøver. Tallkarakterene ved prøvene og den skrevne prosaen gir sammen et godt bilde av hundenes prestasjoner og blir brukt aktivt i klubbens avlsarbeid.

Mentalitet og bruksegenskaper i forhold til rasestandarden

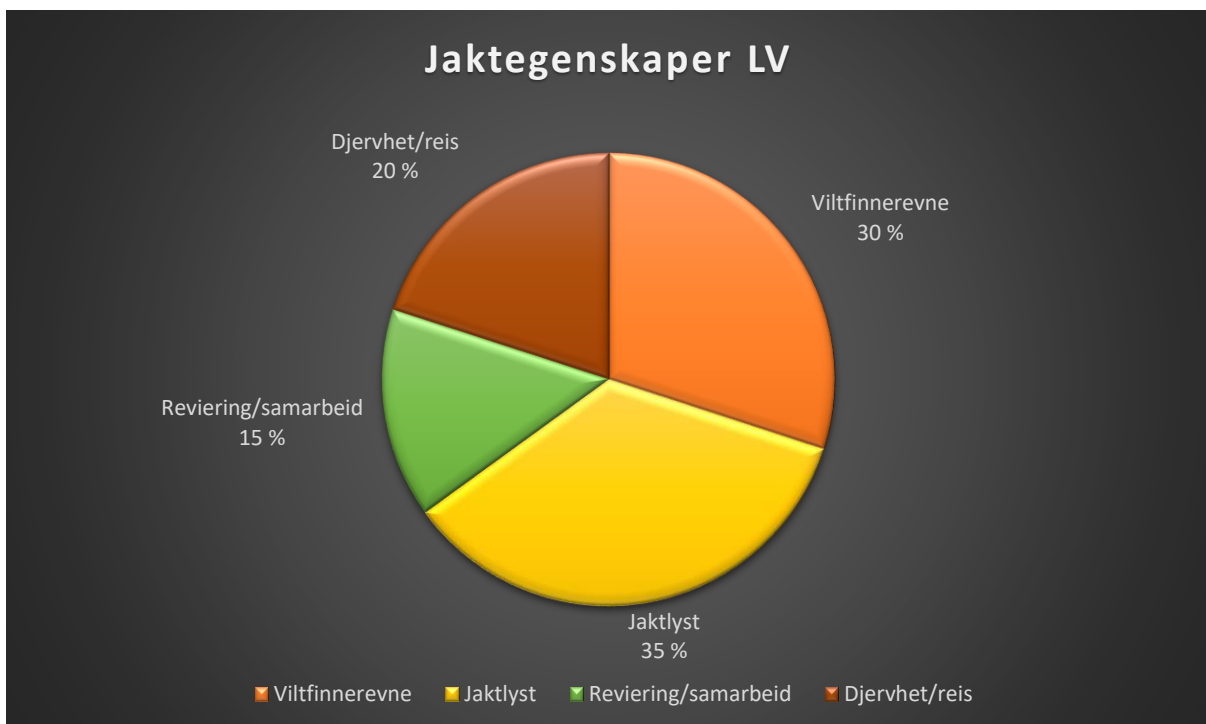
I Norge har fokus vært på rasens egenskap som stående fuglehund, noe som har medført en utvikling av hunder som nok har større søk og er raskere enn de hundene vi ofte finner i rasens hjemland og ellers i Europa. Resultater fra apportprøver viser at rasen likevel er i stand til å oppfylle de krav som settes til allsidige jakthunder. På grunn av norsk lovgiving blir rasen sjelden brukt til hårvilt, noe som er vanlig i opphavslandet. De individer som trenes og brukes til ettersøkshunder m.m. klarer oppgaven uten problemer, noe som viser at egenskapene ligger i rasen.

Mål og strategi

Langhåret vorstehhund skal utvikles som en allsidig stående fuglehund. Det skal vektlegges hvordan hundene arbeider for å finne viltet under alle jaktforhold og i alle typer fuglejakt. Det er også viktig at hunden kan utføre et prima arbeid etter skuddet i de situasjoner der dette er nødvendig av hensyn til human jaktutøvelse. For planperioden:

Langhår, Jaktegenskaper	Vektlegging %
Viltfinnerevne	30
Jaktlyst	35
Reviering/samarbeid	15
Djervhet/reis	20

Tabell 1 – Jaktegenskaper LV

Figur 2 – Jaktegenskaper LV

Jaktlyst:

I jaktprøvesammenheng beskriver vi jaktlyst som hundens intensitet, konsentrasjon og utholdenhet. Målet er å holde denne egenskapen på nåværende nivå.

Viltfinnerevne:

Beskriver hvor effektivt hunden jobber for å finne fugl, lokalisere fuglen og ta stand. Målet for egenskapen er at de hundene innen rasen som har ønsket jaktlyst også skal være de beste viltfinnerne. Vi ser av dagens jaktprøveresultater at rasen presenterer og finner fugl og tar stand på en god måte, og for å styrke egenskapene djervhet og reis, justerer vi for denne planperioden ned denne variabelen med 5 prosent.

Reviering og samarbeid:

Reviering er en egenskap som setter forskjellige krav til hundene etter hvilket terreng og hvilken prøvetype hunden deltar på. En hund som revierer godt skal utnytte vind og terreng på en planmessig god måte. Hunden skal vise et søk som har både god bredde og dybde i slagene, kombinert med en fornuftig fremdrift. Samarbeid uttrykker i hvor stor grad hunden tilpasser seg førers anvisninger og likevel kan arbeide selvstendig med oppgaven å finne vilt. Ønsket tallverdi for de to egenskapene på jaktprøver er 4, og vi ønsker følgelig at flest mulig hunder oppnår tallkarakter 4 på reviering og samarbeid.

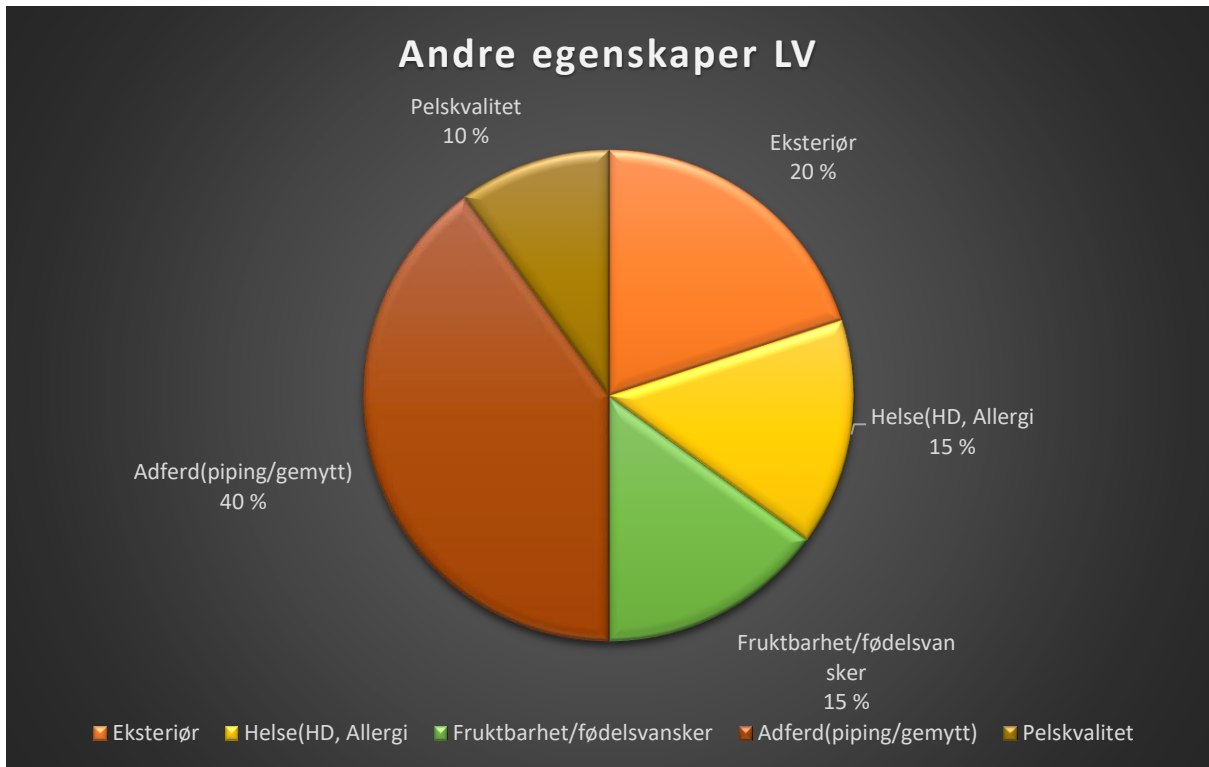
Djervhet og reis:

Disse egenskapene sier noe om hundens evne til å behandle fuglen og bringe den for skudd. Vi ønsker at hunden reiser fuglene kontrollert og uten nøling. Vi ønsker å redusere antall vorstehhund langhår som nekter å reise fugl, eller som reiser svært forsiktig og øker denne variabelen med 5 prosent.

Oversikt over NVKs prioritering av «Andre egenskaper»

Langhår	Vektlegging %
Eksteriør	20
Helse(HD, Allergi	15
Fruktbarhet/fødelsvansker	15
Adferd(piping/gemytt)	40
Pelskvalitet	10

Tabell 2 – «Andre egenskaper» LV

Figur 3 – «Andre egenskaper» LV

Atferd og mentalitet

Atferd

Adferdsegenskapene anses som vesentlige for rasen, både som en del av rasens særpreg som jakthund og for å kunne passe inn som stabile og gode familie- og sportshunder.

Evaluering av atferd

NVK mener at det p.t. ikke finnes tilgjengelig testsystemer og registreringsmuligheter for evaluering av atferd som er egnet for rasen og som kan tas i bruk i avlsarbeidet på en god måte. Rasen som helhet har ingen store atferdsproblemer. Det skal likevel nevnes at det har vært en økning i antall individer som piper/stresser mer enn ønskelig i stressende situasjoner, spesielt i forbindelse med jaktprøver. Spesielt enkelte hannhunder har vist seg å kunne ha et utfordrende gemytt.

Vi skal holde fokus på dette framover ved vurdering av hanhunder til avl og det vil være et viktig moment ved vurdering av de enkelte kombinasjoner.

Atferd i forhold til rasestandard

Rasens atferdsstatus anses som meget god i forhold til de normale bruksområder for rasen i Norge og i forhold til de samfunnsmessige krav.

Mål og strategi

Vi ønsker hunder med rolig og trygg atferd overfor hunder og mennesker.

De mentale egenskapene som er typiske for rasen mener vi blir bra ivaretatt med de tiltak vi har i dag, som er å teste hundene for de jaktlige egenskapene de er ment å skulle dekke og samtidig framstille dem på utstillinger. Rapporter fra disse arenaene om avvikende adferd/gemytt vil fort bli fanget opp og vil bli tatt hensyn til. I og med rasens begrensede omfang i Norge vil det også være relativt lett å fange opp negative tendenser ute hos eierne.

Eksteriør

Eksteriør

Den generelle situasjonen for rasen i forhold til rasestandarden synes å være rimelig god. En utvikling mot lettere hunder har det vært, og er ønskelig i forhold til norsk bruksområde, men NVK's målsetting er at rasen skal utvikles innenfor den godkjente rasestandarden. Enkelte særtrekk har vi ønsker om å holde spesielt øye med. Det ene er vinkling, spesielt vinkling i kne/has bak og i skulderledd foran. Vi ser at mange hunder i utlandet har for steile vinkler i disse leddene i forhold til det som er ønskelig for å kunne ha størst mulig holdbarhet og utholdenhet under norske forhold.

Det andre er hårlag, som er et typisk rasesærpreg og som skal vies tilstrekkelig oppmerksomhet for å tjene sin hensikt bruksmessig og fortsatt gi rasen tilstrekkelig særpreg etter standarden. Hårlaget skal ha tilstrekkelig med faner, god tett underull og sterke, glatte dekkhår. Krusete/sterkt bølgete pels er ikke ønskelig.

Det tredje er den generell kroppsbygning/proporsjoner der vi ser en tendens til at lettere hunder foretrekkes. Som nevnt er dette ikke direkte uønsket, men skal skje slik at hundene fremdeles beholder sitt særpreg som en robust og sterk rase.

Overdrevne eksteriørtrekk

NVK mener at rasen ikke har noen overdrevne eksteriørtrekk fremkommet ved avl, men av de eksteriørdetaljer som vi er oppmerksomme på kan vi trekke fram:

Steile vinkler i kne/has bak og i skulder foran.

Særlig tunge, store individer eller rase-utypiske spinkle, lette individer med for spede lemmer og lite kropps volum.

Mål og strategi

Målsettingen er å holde rasens eksteriøre preg omtrent slik den er i gjennomsnitt i dag, men med et spesielt øye for de punkter som er nevnt ovenfor.

NVK deltar på og avholder dommerkonferanser for eksteriørdommere og søker på disse konferansene å formidle klubbens prioriteringer til dommerne. NVK har også utarbeidet rasekompendium for rasen. Dette er vårt viktigste arbeidsredskap i forbindelse med eksteriør. Videre er eksteriør et viktig moment ved godkjenning av parringer der de prioriterte områdene vil tas hensyn til ved valg av parringspartnere.

Oppsummering

Prioritering av viktige kortsiktige og langsiktige mål

NVK mener at den langhårede vorstehhund i Norge er en gjennomgående sunn og frisk rase, med et vennlig og stabilt gemytt. Klubbens avlsarbeid med rasen vil i all hovedsak være å sikre jaktegenskapene som stående fuglehund gjennom de ordinære jaktprøvene og sikre egenskapene etter skuddet ved apportprøvene. Videre arbeides det med de eksteriøre egenskapene gjennom premieringer på utstillinger.

Avlskriterier for rasen settes slik at vi regner med å kunne forvalte en et bredt spekter av egenskaper som sørger for at rasen fortsetter å utvikles rasetypisk i henhold til standarden og de bruksegenskaper den skal inneha.

For å nå avlsmålene legger klubben vekt på:

- Bruk av indekser i utvalg av avlsdyr

RAS for Vorstehhund langhåret

- At våre hunder blir vist på alle kategorier jaktprøver for stående fuglehunder.
- At våre hunder blir vist på utstilling
- At våre hunder blir HD-røntget

NVK har innført avlsindekser for egenskapene jaktlyst, viltfinnerevne og hofteladdsdysplasi (HD). Indeksene er et viktig hjelpemiddel til å vurdere potensialet som avlshund. Vi ønsker å kombinere hunder som med stor sannsynlighet vil gi avkom som er bedre enn populasjonsmiddelet. Indeksene er et av de viktigste tiltakene for å nå avlsmålene innenfor jaktegenskaper og HD.

Det er forutsetning for godkjenning av paringer at de individer som pares, til sammen skal ha indekser når det gjelder jaktlyst og viltfinnerevne på over 385.

Det er en forutsetning at begge avlsdyr er røntget fri for HD (A eller B hofter) og har en samlet HD-indeks på min. 195. Formålet med denne avlsplanen/RAS er å belyse avlsarbeidet og å beskrive hvilke egenskaper NVK betrakter som viktige for sine raser. RAS peker videre på de tiltak som er planlagt gjennomført for å nå de ulike målene.

Det overordnede mål er å ivareta LV som en robust, frisk og allsidig jakthund med meget gode jaktegenskaper.

NVK's avlsarbeid skal bygge på mest mulig objektive kriterier basert på et godt vitenskapelig grunnlag.

Plan for videre arbeid i klubben

RAS vil være det styrende elementet i klubbens avlsarbeid i tida framover. Klubbens avlsarbeid styres i prinsipp av de beslutninger som tas på klubbens representantskapsmøte. Avlsrådet er klubbens utøvende organ for dette og er styrets arbeidsgruppe for avl. Leder av avlsrådet er medlem av klubbens styre, og sikrer derfor at klubbens styre har god kontakt og kontroll med arbeidet.

Det videre arbeidet for rasen vil baseres på de retningslinjer som er fulgt fram til nå og i henhold til de vedtatte krav for avlshunder i NVK.

Kriterier for avlshunder og godkjente paringer i NVK

Kriterier for avlshunder og godkjente parringer i NVK (sist revidert RS 2014) tas fra 2020 med i RAS som revideres hvert 5 år.

1.0 Godkjent avlshund - Vorstehhund langhåret (LV)

- **Jaktprøve:** Hunden skal ha deltatt på ordinær jaktprøve min. 3 ganger og vist godkjent stand på minst én av disse. Indeks for jaktlyst skal være minimum 90
- **Utstilling:** Min. Good i UK/AK/Br.kl. (Jun. kl. teller ikke). Alternativt 2.UK/AK/Br.kl. etter gammelt utstillingssystem
- **HD:** Fri dvs. status A eller B
- **Pelsfarge:** Locus E/E.

Jaktprøve-, utstillings- og HD-resultater for norske hunder forutsettes oppnådd i Norge. Resultater fra andre land dokumenteres av eier, og Avlsrådet vurderer resultatene individuelt. Ved godkjenning av utenlandsk eide hunder uten indeks, settes indeksverdier i jaktlyst + viltfinnerevne til 200.

NVK's krav for avlsgodkjenning innebærer også at avlshanne/avlstispe har genstatus E/E i E-lokuset. Gul pelsfarge er ikke anerkjent og derfor uønsket. Alle avlsdyr skal DNA testes, dersom mor og far ikke allerede er testet / avlsgodkjent med Locus E/E.

Dessuten skal hunden ha godt gemytt og være frisk og uten medfødte defekter og arvelige sykdommer, så langt man kan kjenne til. Ved gjentatte eller grove avvik mht. gemytt på prøver/utstillinger eller i andre sammenhenger, skal tilfellene utredes. Avlsrådet kan utelukke hunder fra godkjenning til avl. I så fall skal beslutning meddeles eier.

En LV kan ikke få godkjent flere enn 3 parringer med normale reproduksjonsresultater. Før 3. parring godkjennes, skal min. 50 prosent av avkom i tidligere kull være HD-røntget.

2.0 Krav for godkjente parringer i NVK

2.1 Generelt

- NVK følger NKKs Ethiske grunnregler for avl og oppdrett og NKKs avlsstrategi, men normalt godkjennes ikke parringer med innavlsgrad høyere enn ca. 6,25 prosent, beregnet på 6 generasjoners stamtavle (eller min. 4 gen. ved importer der stamtavla har begrensinger bakover).
- Ved bruk av utenlandske hannhunder vil Avlsrådet vurdere godkjenning individuelt etter de prestasjoner som kan dokumenteres ved offisielle resultater for hunden og dens nære slektninger. Indeksverdier for utenlandske hunder settes til 100/100 for jaktlyst/viltfinnerevne i hundedatabasen når indeksverdi er ukjent.
- Tispeeier og oppdretter må være medlem av NVK.

2.2 Langhåret vorstehhund (LV)

- **Pkt. a:** Begge partnere skal være godkjente avlshunder og minst én av parringspartnerne skal være premiært på ordinær jaktprøve. Resultater fra prøver i utlandet kan godkjennes etter vurdering i Avlsrådet.
- **Pkt. b:** Hundene må ha en samlet indeksverdi for jaktegenskapene (jaktlyst + viltfinnerevne/standindeks) på minimum 180.
- **Pkt. c:** Begge hunder skal være fri for HD, og minst en av partnerne må ha status A, dessuten skal samlet indeksverdi for HD være min. 195, beregnet etter den modell NVK til enhver tid bruker i avlsarbeidet.
- **Pkt. d:** Begge hunder skal legge frem dokumentasjon for at de ikke er bærer av gen for gul pelsfarge (Locus e) . Avlshunder skal ha Locus E/E. Dokumentasjon av egen status eller fri for Locus e med grunnlag i testede foreldre eller andre slektskombinasjoner.

3.0 Krav til andre parringer

3.1 Andre parringer

- For LV vil unntak fra punktene 2.2 a, b og c kunne vurderes av Avlsrådet.

Vedlegg

- Vedlegg 1 – retningslinjer for avl
- Krav for registrering av valper i NKK: se NKK's regler for registrering, dessuten krav om kjent HD-status
- Krav for formidling/godkjenning av klubben: se følgende link:
<http://www.vorsteh.no/avlsraadet/avlskriterier/>
- Tispekjema:
http://wpstatic.idium.no/vorsteh.no/2016/11/soknad_avlsgodkjenning-KV-LV.pdf?fbclid=IwAR1tw1gvuN9dEdZkbBEFUVDj5n0DWovEdfhp25D5rvnzKk0MCKZzYTFkVHQ